

Освіта в інформаційному суспільстві

Жугастрова О.В.

На базі Київського університету імені Бориса Грінченка і Інституту інформаційних технологій і засобів навчання Національної академії педагогічних наук України 13–14 травня 2010 року відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Освіта в інформаційному суспільстві: до 25-річчя шкільної інформатики». Конференція проводилася за сприяння компанії Майкрософт Україна. В конференції взяли участь освітяни з різних регіонів України, а також вчені в галузі інформаційно-комунікаційних технологій в освіті з Росії і США.

Відкрили конференцію і керували на пленарному засіданні директор Інституту інформаційних технологій і засобів навчання Національної академії педагогічних наук України доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Биков Валерій Юхимович і проректор з наукової роботи Київського педагогічного університету імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук, професор Хоружа Людмила Леонідівна. З вітальним словом до учасників конференції звернувся ректор Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософських наук, член-кореспондент НАПН України Огнев'юк Віктор Олександрович.

З доповідями на пленарному засіданні виступили:

- Биков В.Ю., тема доповіді «Проблеми і цілі інформатизації освіти України»;
- директор Інституту інформатики Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України Жалдак Мирослав Іванович, тема доповіді «Становлення методичної системи навчання інформатики в школі та педагогічному університеті»;
- проректор з інноваційного розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат наук з державного управління, доцент Калашнікова Світлана Андріївна, тема доповіді «Сучасний заклад освіти і інформатизація управління та навчального процесу»;
- завідувач кафедрою інформатизації освіти Московського міського педагогічного університету (МГПУ) Гриншкун Вадим Валерійович (Російська Федерація);
- професор Національного університету м. Сан-Дієго (Каліфорнія, США), доктор педагогічних наук Сердюков Петро Ігорович, тема доповіді «Онлайнова освіта: що працює, що не працює, і що з цим робити?»;
- завідувач кафедрою інформатики і прикладної математики Московського педагогічного університету (МГПУ), доктор технічних наук, професор, член-кореспондент Російської академії освіти Григор'єв Сергій Георгійович (Російська Федерація);
- проректор з науково-педагогічної роботи, інформаційних технологій, міжнародних зв'язків, завіду-

вач кафедри інформатики Херсонського державного університету, доктор педагогічних наук, професор Співаковський Олександр Володимирович; • менеджер освітніх програм компанії Майкрософт Україна Яна Курченко, тема доповіді «Партнерство у навчанні».

Під час проведення пленарного засідання велика кількість освітян за вагомі досягнення в науково-методичному забезпеченні навчання інформатики та у зв'язку з 25 річницею навчальної дисципліни нагороджена Грамотами НАПН України, Інституту педагогіки НАПН України, Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України та подарунками від компанії Майкрософт Україна.

У перший день конференції були проведені такі секційні засідання.

1. Концептуальні та теоретико-методологічні засади інформатизації освіти. Керівник секції — заступник директора з наукової роботи Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, доктор педагогічних наук Спірін О.М. Співголови — головний редактор журналу «Комп'ютер у школі та сім'ї», канд. педаг. наук, доцент Руденко В.Д. і завідувач лабораторії прикладної інформатики Київського університету імені Бориса Грінченка, канд. техн. наук Михайлюк А.Ю.

2. Методична система навчання в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі. Керівник секції — Жалдак М.І. Співголови — завідувач лабораторії навчання інформатики Інституту педагогіки НАПН України, канд. фіз.-мат. наук Лапінський В.В. і завідувач кафедри інформаційних технологій і математичних дисциплін Київського університету імені Бориса Грінченка Юртин І.І.

3. Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчального призначення. Керівник секції — Співаковський В.О. Співголови — завідувач відділу інформатизації навчально-виховних закладів Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, канд. філософських наук Шишкіна М.П. і професор кафедри інформатики Київського університету імені Бориса Грінченка Бонч-Бруевич Г.Ф.

Під час проведення секційних засідань було заслуховано більше 20 доповідей.

На другий день в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України працював круглий стіл «Інформаційні технології в освіті: сучасний стан, проблеми і перспективи». Керував роботою круглого столу Биков В.Ю.

Учасники конференції ознайомилися з організацією навчально-виховного процесу і досвідом використання інформаційно-комунікаційних технологій в ліцеї інформаційних технологій №79 Києва. З історією і досвідом ліцею учасників ознайомила директор ліцею Ломаківська Г.В.

На заключному пленарному засіданні було прийнято документ такого змісту.

**Резолюція
Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Освіта в інформаційному суспільстві:
до 25-річчя шкільної інформатики»**

Інформатизація освіти передбачає і каталізує загальні процеси розвитку суспільства й освіти. Проникнення ІКТ у навчальний процес створює передумови для кардинального оновлення як змістово-цільових, так і технологічних сторін навчання, що проявляється у суттєвому збагаченні системи дидактичних прийомів, засобів навчання і на цій основі формуванні нетрадиційних педагогічних технологій, заснованих на використанні комп'ютерів.

Використання ІКТ у процесі навчання створює додаткові умови і зумовлює появу нових цілей та оновлення змісту освіти, дозволяє досягти якісно більш високих нових і додаткових результатів навчальної діяльності, забезпечити для кожного учня формування і розвиток його власної освітньої траєкторії. Це пов'язано з появою нових, практично необмежених педагогічних можливостей для індивідуалізації і диференціації навчального процесу, його гнучкої адаптації до індивідуальних особливостей учня, застосуванням у цьому процесі додаткових інформаційних навчальних ресурсів, широкого спектру педагогічних методів і технологічних варіантів навчання, розширенням масштабу і змінами характеру навчальних комунікацій, посиленням процесуальних і мультимедійних характеристик засобів навчання, розширенням простору інноваційної педагогічної діяльності та ін.

Проблема інформатизації та комп'ютеризації освіти залишається актуальною в діяльності навчальних закладів усіх типів і рівнів акредитації, а тому потребує нових підходів до її осмислення й вирішення. Саме це й зумовило **мету конференції**: обговорити актуальні проблеми теорії і практики розвитку інформатизації освіти та розробити рекомендації щодо підвищення ефективності впровадження ІКТ у сучасний навчальний процес та управління освітою. Адже, впровадження ІКТ в освітню систему є необхідною умовою для підвищення якості освіти, інтеграції системи освіти України до світового освітнього інформаційного середовища.

Тематичні напрями роботи конференції:

1. Концептуальні та теоретико-методологічні засади інформатизації освіти.
2. Методична система навчання в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі.
3. Комп'ютерно орієнтовані засоби навчального призначення.

У процесі проведення конференції її учасники обговорили актуальні проблеми розвитку інформатизації освіти, модернізації змісту предмету «Інформатика» в школах, підвищення якості вітчизняних електронних засобів навчання, методики навчання інформатики в школах і ВНЗ, розширення можливостей використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі, підготовки й перепідготовки кадрів.

Ухвалили

Рекомендувати вищим навчальним закладам, які здійснюють підготовку педагогічних кадрів, провести осучаснення змісту навчання інформатики, забезпечивши його поглиблення і наступність зі змістом предмету «Інформатика» у ЗНЗ.

Поглибити підготовку майбутніх вчителів з використанням ІКТ у навчально-виховному процесі за рахунок застосування електронних освітніх ресурсів, мережевих електронних засобів, сервісів, віртуальних технологій.

Звернутись до інститутів післядипломної педагогічної освіти з пропозицією удосконалити систему перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів у галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Вва-

жати за доцільне проведення курсів з підвищення кваліфікації вчителів інформатики 1 раз на 3 роки. Передбачити у навчальних планах перепідготовки вчителів-предметників курс (модуль) з використання новітніх ІКТ і комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання.

Звернутись з проханням до Національної академії педагогічних наук України продовжити наукові дослідження в галузі використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі. Вважати за необхідне розробку науково-методичних вимог до змісту та структури педагогічних програмних засобів для підтримки навчальних предметів у ЗНЗ, зокрема до електронних підручників. Продовжити створення авторськими колективами навчально-методичних комплексів з інформатики для ЗНЗ. Розробити орієнтовний зміст таких комплексів для всіх навчальних предметів. Здійснити наукове обґрунтування розробки стандартів ІКТ-компетентностей в Україні.

Клопотатися перед Міністерством освіти і науки України щодо:

- продовження оснащення закладів освіти сучасними засобами інформаційно-комунікаційних технологій та комп'ютерно-орієнтованими засобами навчання;
- створення умов для прискорення темпів розбудови вітчизняного освітнього інформаційного середовища, розгляду можливості спрощення процедури сертифікації електронних засобів навчального призначення;
- можливості введення до штатного розкладу ЗНЗ посад заступників директорів з ІКТ та інженерів з обслуговування кабінетів інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій;
- здійснення необхідних заходів щодо подальшої інформатизації управління навчальними закладами і системою освіти України;
- сприяння створенню на державному рівні мережі ресурсних центрів і фондів дидактично орієнтованих програмних засобів та систем, порталу для методичної підтримки вчителів з питань ефективного використання ІКТ у навчально-виховному процесі, зокрема методичної підтримки вчителів інформатики;
- створення при МОН України аналітично-інформаційного центру моніторингу стану і характеру змін щодо інформатизації системи освіти, прогнозування тенденцій розвитку освіти в інформаційному суспільстві;
- розробки нової редакції Державних санітарних норм і правил улаштування і обладнання кабінетів комп'ютерної техніки у навчальних закладах та режиму праці учнів на персональному комп'ютері від 30.12.1998 року;
- внесення змін до Положення про апробацію електронних засобів електронного призначення (ЕЗНП), передбачивши в його редакції такі зміни:
  - встановити тривалість апробації в один навчальний рік із завершенням до 15 червня наступного навчального року;
  - чітко визначити механізм фінансового забезпечення доопрацювання ЕЗНП за результатами апробації;
  - оприлюднення результатів апробації у педагогічних періодичних виданнях та на сайті МОН.

Учасники конференції висловлюють подяку організаторам та редакції журналу «Комп'ютер у школі та сім'ї», компанії Microsoft Україна за проявлені ініціативи та інформаційну підтримку заходів, спрямованих на відзначення 25 річниці шкільної інформатики в Україні.

Вважати рівень організації та проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Освіта в інформаційному суспільстві: до 25-річчя шкільної інформатики» (Київ, 13–14 травня) задовільним, продовжити теоретичну та науково-методичну роботу в цьому напрямі.